

Pandemic Agreement

ความตกลงว่าด้วยการระบาดใหญ่

การเจรจา Pandemic Agreement (PA)

บทบาทของไทย

- มีบทบาทแข็งขันในช่วงแรกของการเจรจา
- นพ. วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร ได้รับความไว้วางใจให้เป็นรองประธานของการประชุม (Vice Chair) จากประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAR) ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน
- ได้รับความไว้วางใจให้เป็นประธานในการเจรจาข้อบทยสำคัญ รวมถึงข้อ 12 ซึ่งนับเป็นหัวใจของ PA

ประเด็นที่เป็นที่ถกเถียงมากที่สุด

- หัวใจของ Pandemic Agreement – การสร้างระบบเข้าถึงเชื้อและแบ่งปันผลประโยชน์ (ระบบ PABS)
 - การแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในช่วง COVID-19
- การเข้าถึงเชื้ออย่างรวดเร็ว/innovation vs อธิปไตยของประเทศเหนือทรัพยากร/การติดตาม Users
- ประเด็นทางเทคนิค ความสำคัญของความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยี
- ประเทศพัฒนาแล้ว VS ประเทศกำลังพัฒนา
- หลักการสุขภาพหนึ่งเดียวและการเฝ้าระวังเชื้อ

PABS คืออะไร สำคัญไฉน

- Pathogen Access and Benefit Sharing System (PABS) ภายใต้ข้อ 12 ของ Pandemic Agreement
- การเข้าถึงเชื้อและการแบ่งปันผลประโยชน์
- การแบ่งปันตัวอย่างเชื้อ และการแบ่งปันข้อมูลทางพันธุกรรมของเชื้อ
- เชื้อ = ทรัพยากรของประเทศ (เชื่อมโยงกับอำนาจอธิปไตย)
- แบ่งปันแล้วได้อะไร?
- ผลประโยชน์จากการแบ่งปันเชื้อ (เช่น การเข้าถึงวัคซีน ยารักษาโรค อุปกรณ์วินิจฉัยโรค – VTDs)

สถานะปัจจุบัน (พ.ย. 2568)

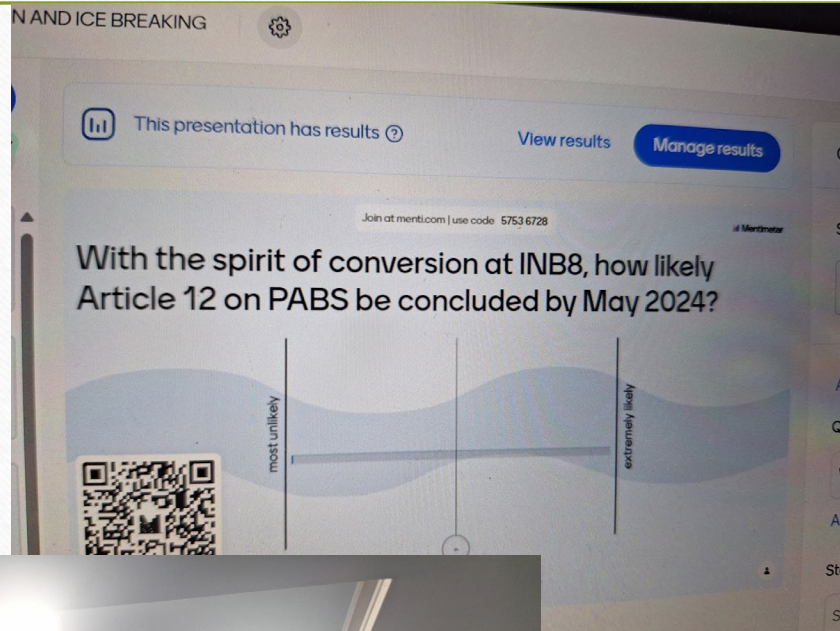
- คงเหลือการเจรจายละเอียดของข้อ 12 (ระบบ PABS) ในรูปแบบภาคผนวก
- เสร็จผ่าน Intergovernmental Working Group ที่สำนักงานใหญ่ WHO เจนีวา สวิตเซอร์แลนด์
- สธ. เป็นเจ้าของเรื่องและหัวหน้าคณะเจรจาตามมติ ครม. แต่งตั้งคณะเจรจาตั้งแต่เริ่มกระบวนการเจรจาความตกลงฯ
- กต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน

ถอดบทเรียนในมิติของการเจรจาระหว่างประเทศ

- การแบ่งขั้วอย่างชัดเจนของโลก
- การรวมตัวกันของกลุ่มประเทศต่างๆ
- บทบาท ภาพลักษณ์ และจุดยืนของไทย
- การพิจารณาทำที่ไทยให้รอบด้าน
- ความสำคัญ “อย่างยิ่ง” ของ team Thailand

สิ่งที่คาดหวังเกี่ยวกับ IGWG และ PABS

- ความซับซ้อนทางเทคนิค การขาดงบประมาณ และความสม่ำเสมอเป็นจุดอ่อนของประเทศกำลังพัฒนา
- การเข้าถึงข้อมูลและผู้เชี่ยวชาญ
- ความคาดหวังของประเทศพัฒนาแล้ว vs ประเทศกำลังพัฒนา - ยังมีความแตกต่างกันมาก
- **Political Will** การมีเจตจำนงค์ให้การเจรจาถูกล่วง
- **Best case scenario:** การเจรจา Annex จบลงภายใน เม.ย. 2569 และสามารถรับรอง text ได้ภายใน พ.ค. 2569 สามารถเปิดให้ลงนามใน PA ได้และนำไปสู่การจัดการประชุม COP ต่อไป
- **Worst case scenario:**

Thank you